

Hallituksen esitys Eduskunnalle Liettuan kanssa kansainvälisestä maantieliikenteestä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että Eduskunta hyväksyisi Liettuan kanssa marraskuussa 1998 tehdyn kansainvälistä maantieliikennettä koskevan sopimuksen ja sen voimaansaattamista koskevan lakiehdotuksen.

Sopimus on Suomen ja eräiden Euroopan unionin ulkopuolisten valtioiden kanssa tehtyjen sopimusten kaltainen ja sen tarkoituksena on saattaa maiden välisten maantiekuljetusten järjestelyt kansainvälisen käytännön mukaisiksi.

Sopimuksen keskeisenä tavoitteena on kuljetuslupajärjestelmän käyttöönotto maiden välisissä linja-auto- ja kuorma-autokuljetuksissa. Lisäksi sopimuksessa on

määräyksiä velvollisuudesta ilmoittaa rikkomuksista ja niiden seuraamuksista toisen sopimuspuolen viranomaisille.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että sopimuksen voimaansaattamiselle välttämättömät lainsäädännölliset toimenpiteet on saatettu loppuun.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1. Nykytila ja toimivalta	3
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	3
3. Esityksen vaikutukset	3
3.1. Taloudelliset vaikutukset	3
3.2. Ympäristövaikutukset	3
3.3. Yritysvaikutukset	3
4. Asian valmistelu.....	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	4
1. Sopimuksen sisältö	4
2. Lakiehdotuksen perustelut.....	5
3. Voimaantulo.....	5
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys	5
LAKIEHDOTUS	8
Liettuan kanssa kansainvälisestä maantieliikenteestä tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	8
LIITE	9

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja toimivalta

Neuvostoliiton hajottua Suomen ja Liettuan liikenneministeriöiden välillä tehtiin sopimus kansainvälisestä maantieliikenteestä (SopS 33/1994). Se sisälsi määräyksiä tarpeellisista hallinnollisista menettelyistä maantieliikenteen harjoittamiseksi. Sopimuksen nojalla molempien maiden liikenneministeriöt ovat vaihtaneet kansainvälisen käytännön mukaisia kuljetuslupia tavaraliikenteen harjoittamiseen.

Tällä sopimuksella on tarkoitus järjestää suomalaisten liikenteenharjoittajien maantiekuljetukset Liettuan kanssa samoilla periaatteilla tapahtuvaksi kuin muidenkin Euroopan unionin ulkopuolisten Keski- ja Itä-Euroopan maiden kanssa. Samankaltaiset sopimukset Suomella on muun muassa Bulgarian (SopS 58—59/1970), Puolan (SopS 17—18/1970), Romanian (SopS 54—55/1968), Unkarin (SopS 25—26/1968) ja Ukrainan (SopS 42—43/2000) kanssa.

Liikenne kuuluu Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa palveluiden alaan, jossa jäsenvaltioilla on edelleen toimivaltaa. Toimivallanjako ei ole selvä, minkä vuoksi komission on luodessaan yhteistä liikennepoliittikkaa kolmansia maita kohtaan pyydettävä säännönmukaisesti liikenneministerien neuvostolta erillinen valtuutus neuvotteluiden käymiseen. Yhteisön tehtyä liikennettä koskevan sopimuksen kolmannen maan kanssa, jäsenvaltiot eivät voi enää tehdä sopimusta samasta asiasta. Euroopan unioni on tehnyt muun muassa rautatie- ja maantieliikennesopimuksen Sveitsin kanssa (EYVL L 114, 30.4.2002, s. 91—127), läpikulkuliikennesopimukset Unkarin (EYVL L 108, 18.4.2001, s. 28—47), Romanian (EYVL L 142, 31.5.2002, s. 75—91) ja Bulgarian (EYVL L 108, 18.4.2001, s. 6—26) kanssa sekä sopimuksen linja-autoilla tapahtuvasta kansainvälisestä satunnaisliikenteestä (Interbus-sopimus, EYVL L 321, 26.11.2002, s. 13—43). Interbus-sopimuksen 25 artiklan mukaan sen määräykset korvaavat sopimuspuolten

välisen sopimusten asiaa koskevat määräykset. Liettua on 1 päivänä tammikuuta 2003 liittynyt Interbus-sopimukseen, joten sen määräykset korvaavat tämän sopimuksen 3 artiklan 2 kappaleen.

Liettua liittyy Euroopan unionin jäseneksi 1 päivänä toukokuuta 2004. Tämän jälkeen sopimuksesta sovelletaan ainoastaan kolmannen maan liikenteestä Euroopan unionin ulkopuolelle annettuja määräyksiä.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Sopimuksen määräykset tarjoavat molempien maiden liikenteenharjoittajille vastavuoroisen vapauden kuljetuselinkeinon harjoittamiseen maiden välisissä ja niiden kautta sekä niistä kolmanteen maahan tapahtuvissa maantiekuljetuksissa.

Sopimuksella luodaan myös vakiintuneet menettelytavat maantiekuljetuksia haittaavien esteiden käsittelemiselle maiden viranomaisten välillä. Lisäksi on sovittu maiden omien säädösten ja kansainvälisten sopimusten noudattamisesta.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Sopimuksella ei ole valtion talousarvioon ulottuvia vaikutuksia.

3.2. Ympäristövaikutukset

Sopimuksen ei arvioida merkittävästi lisäävän maantieliikennettä maiden välillä eikä sopimuksella tässä suhteessa ole ympäristövaikutuksia.

3.3. Yritysvaikutukset

Maantieliikenteen Suomen ja Liettuan välillä odotetaan jatkuvan vähäisenä eikä sopimuksella siten ole merkittäviä yritysvaikutuksia. Sopimuksella vahvistetaan nykyisen käytännön mukaiset menettelytavat.

4. Asian valmistelu

Neuvottelut kansainvälistä maantieliikennettä koskevasta sopimuksesta Suomen ja Liettuan välillä käytiin Helsingissä ja Vilnassa vuonna 1996. Neuvotteluvaltuuskunnassa oli molempien maiden liikenneministeriöiden ja kuorma-autoelinkeinojen edustajia. Sopimus

allekirjoitettiin Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 1998.

Hallituksen esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä virkatyönä. Ulkoasiainministeriöltä ja oikeusministeriöltä pyydettiin esityksestä lausunnot. Annetut lausunnot on otettu huomioon esityksen jatkovalmistelussa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö

1 artikla. Artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisala. Sopimus koskee kansainvälistä maantieliikennettä maiden välillä tai niiden kautta kolmanteen maahan.

2 artikla. Artiklassa määritellään sopimuksessa käytettävien termien tarkka sisältö vastaamaan muita kansainvälisiä sopimuksia ja Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission (ECE) sisämaan liikennekomitean määritelmiä.

3 artikla. Artiklan mukaan säännöllinen henkilöliikenne sopimuspuolten alueiden välillä tai niiden alueiden kautta kolmansiin maihin on luvanvaraista. Säännöllistä henkilöliikennettä on lähinnä luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain (343/1991), myöhemmin henkilöliikennelaki, 2 §:ssä tarkoitettu linjaliikenne.

Artiklassa on myös lueteltu ne tiedot, jotka on lähetettävä toisen osapuolen asianomaiselle viranomaiselle luvan saamiseksi.

Edellä mainittu Interbus-sopimus korvaa artiklan 2 kappaleen satunnaista liikennettä koskevat määräykset.

4 artikla. Artiklan mukaan tavaraliikenne sopimuspuolten alueiden välillä tai niiden alueiden kautta kolmansiin maihin on pääsääntöisesti luvanvaraista. Lupaa ei voi siirtää toiselle liikenteenharjoittajalle. Kuljetukset toisen sopimuspuolen alueelta kolmanteen maahan vaativat erityisluvan.

Sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset sopivat vuosittain lupien määrästä vasta-

vuoroisuuden perusteella.

5 artikla. Artiklassa luetellut, eräät kansainvälisen käytännön mukaiset tavaraliikenteen poikkeuskuljetukset vapautetaan luvista. Asianomaiset viranomaiset, sopimuksen 11 artiklan mukaan liikenneministeriöt (Suomessa nykyisin liikenne- ja viestintäministeriö), valtuutetaan artiklassa sopimaan muistakin poikkeuksista.

Luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annetun lain (342/1991), myöhemmin tavaraliikennelaki, 5 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriö voi, saatuaan asianomaisen valtuuden, sopia poikkeuksista lupamenettelystä kansainvälisten maantiekuljetusten osalta. Artiklassa tarkoitettu menettely laajentaa tätä liikenne- ja viestintäministeriön valtuutta.

6 artikla. Artiklan mukaan toisen sopimuspuolen alueen säädösten edellyttämät mittojen ja massojen ylittämistä koskevat erikoiskuljetusluvut on hankittava asianomaiselta viranomaiselta, Suomessa Tiehallinnolta. Erikoiskuljetusluvista on säädetty erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista annetussa liikenne- ja viestintäministeriön päätöksessä (1715/1992).

7 artikla. Vaarallisten aineiden kuljetuksissa noudatettaisiin artiklan mukaan vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä kuljetuksista tehtyä sopimusta (ADR) (SopS 23/1979).

8 artikla. Artiklassa todetaan, että maantiekuljetuksissa on noudatettava sen sopimuspuolen säännöksiä, jonka alueella kuljetus suoritetaan.

9 artikla. Valtion sisäinen henkilö- ja tavaraliikenne (kabotaasiliikenne) toisessa sopimusvaltiossa rekisteröidyllä ajoneuvolla on artiklan mukaan kielletty ilman liikennöintiin toimivaltaisen viranomaisen lupaa.

10 artikla. Artiklan mukaan molempien maiden toimivaltaiset viranomaiset ovat velvollisia antamaan tietoja toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle sen liikenteenharjoittajan tekemistä sopimusrikkomuksista ja niistä seuranneista toimenpiteistä.

11 artikla. Molempien maiden liikenneministeriöt (Suomessa nykyisin liikenne- ja viestintäministeriö) nimetään artiklassa toimivaltaisiksi viranomaisiksi.

12 artikla. Sopimusta hallinnoimaan toimivaltaiset viranomaiset asettavat sekakomitean, joka kokoontuu tarvittaessa.

13 artikla. Tämä sopimus ei artiklan mukaan vaikuta muista sopimuspuolten tekemistä kansainvälisistä sopimuksista, joiden osapuolia ne ovat, johtuviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

14 artikla. Artiklassa määritellään tämän sopimuksen voimaantulo. Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, kun sopimuspuolet ilmoittavat toisilleen, että sopimuksen voimaansaattamiselle välttämättömät lainsäädännölliset toimenpiteet on saatettu loppuun.

Sopimus on voimassa yhden vuoden voimaantulopäivästä lukien ja jatkuu sen jälkeen automaattisesti vuoden kerrallaan ellei toinen osapuoli irtisano sitä kirjallisesti kolmea kuukautta ennen vuoden päättymistä.

15 artikla. Artiklan mukaan edellä mainittu liikenneministeriöiden välillä allekirjoitettu sopimus on voimassa tämän sopimuksen voimaantumiseen saakka.

Sopimus on allekirjoitettu suomen, liettuan ja englannin kielellä. Erimielisyyksien synnyessä etusija annetaan englanninkieliselle sopimusversiolle.

2. Lakiehdotuksen perustelut

Laki Liettuan kanssa kansainvälisestä maantieliikenteestä tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

1 §. Pykälä sisältää säännöksen, jolla saate-

taan voimaan ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan.

2 §. Pykälä sisältää säännöksen, jonka mukaan kummankin sopimuspuolen toimivaltainen viranomaisen voi luovuttaa toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle tietoja, jotka koskevat yksittäisen liikenteen harjoittajan tekemiä sopimusrikkomuksia ja niistä liikenteen harjoittajalle seuranneita toimenpiteitä. Säännös on tarpeellinen, koska viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan (621/1999) ei ole mahdollista luovuttaa tietoja toisen valtion viranomaiselle, jollei siitä ole lailla erikseen säädetty.

3 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin sopimus tulee voimaan.

3. Voimaantulo

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen, että sopimuksen voimaansaattamiselle välttämättömät lainsäädännölliset toimenpiteet on saatettu loppuun. Esitykseen sisältyvä voimaansaattamislakiehdotus on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Sopimuksen määräykset on luettava lainsäädännön alaan, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla

taikka jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta se, onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11, 12 ja 45/2000 vp).

Sopimuksen eräät artiklat käsittelevät kansainvälisen maantieliikenteen lupajärjestelmää, lupaehtoja ja sallittuja liikennemuotoja. Näiden artiklojen säättämisjärjestyksestä päätettäessä tulee ottaa huomioon perustuslain 18 §:n 1 momentti, jonka mukaan jokaisella on oikeus hankkia toimeentulonsa valitsemallaan elinkeinolla. Perustuslakivaliokunta on lausuntokäytännössään (PeVL 35/1998 vp, 4 ja 23/2000 vp) pitänyt elinkeinovapautta perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaisena pääsääntönä, mutta katsonut elinkeinotoiminnan luvanvaraistamisen olevan poikkeuksellisesti mahdollista. Valiokunta on pitänyt tärkeänä, että säännökset luvan edellytyksistä ja pysyvyydestä antavat ennustettavuuden viranomais toiminnasta. Elinkeinotoiminnan luvanvaraisuudesta on aina säädettävä lailla.

Sopimuksen 1 artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisala. Artiklan määräykset vaikuttavat välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten sopimusmääräysten tulkintaan ja soveltamiseen ja kuuluvat siten lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 2 artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisalan kannalta keskeiset käsitteet. Käsitteitä määrittävät sopimusmääräykset vaikuttavat välillisesti sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten määräysten tulkintaan ja soveltamiseen ja kuuluvat siten lainsäädännön alaan (esimerkiksi PeVL 6/2001).

Sopimuksen 3 artikla koskee säännöllisessä henkilöliikenteessä tarvittavia lupia, jotka molempien sopimuspuolien toimivaltaiset viranomaiset myöntävät omalle alueelleen. Suomen perustuslain 18 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Artiklan määräykset koskevat perustuslaissa turvatun elinkeinovapauden käyttämistä ja rajoittamista. Säännöllisestä henkilöliikenteestä on säädetty henkilöliikennelaissa. Artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 4 artiklassa säädetään tavaraliikenteen lupajärjestelmästä, jonka perusteella liikenteenharjoittaja voi harjoittaa tavaraliikennettä sopimuspuolten alueiden välillä tai niiden alueiden kautta kolmansiin maihin. Kuljetukset toisen sopimuspuolen alueelta kolmanteen maahan vaativat erityisluvan. Edellä mainitun perustuslain 18 §:n 1 momentin perusteella artiklan määräykset koskevat perustuslaissa turvatun elinkeinovapauden käyttämistä ja rajoittamista. Tavaraliikenteen lupajärjestelmästä on säädetty tavaraliikennelaissa. Artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 5 artiklan 1 kappaleessa on luettelo liikenneryhmistä, jotka on vapautettu 4 artiklan lupavaatimuksista. Artiklan 1 kappaleen määräykset koskevat liikenteenharjoittajien oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita. Artiklan 2 kappaleen mukaan sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset, Suomessa liikenne- ja viestintäministeriö, voivat sopia lisäpoikkeuksista. Tavaraliikennelain 5 §:n mukaan liikenne- ja viestintäministeriö voi, saatuaan asianomaisen valtuuden, sopia poikkeuksista lupamenettelystä kansainvälisten maantiekuljetusten osalta. Artiklassa tarkoitettu menettely laajentaa tätä liikenne- ja viestintäministeriön valtuutta. Artiklan 2 kappaleen määräyksen osalta on Suomessa olemassa laintasoisia säännöksiä. Artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 9 artiklan mukaan kabo-taasiliikenteen harjoittaminen on kielletty ilman liikennöintimaan toimivaltaisen viranomaisen lupaa. Edellä mainitun perustuslain 18 §:n 1 momentin perusteella artiklan määräykset koskevat perustuslaissa turvatun elinkeinovapauden käyttämistä ja rajoittamista. Tavaraliikenteen lupajärjestelmästä on säädetty tavaraliikennelaissa. Artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 10 artiklan mukaan molempien maiden toimivaltaiset viranomaiset ovat velvollisia antamaan tietoja toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle sen liikenteenharjoittajan tekemistä sopimuksen rikkomuksista ja niistä seuranneista toimenpiteistä. Liikenteenharjoittajaa koskevien tietojen vaihdon kannalta on perustuslain 10 §:n turvaama yksityisyyden suoja merkitykselli-

nen. Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Artiklan määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 13 artiklan mukaan sopimus ei vaikuta niihin sopimuspuolten oikeuksiin ja velvoitteisiin, jotka johtuvat niiden tekemistä muista kansainvälisistä sopimuksista, joiden osapuolia ne ovat. Lainsäädännön alaan kuuluvien aineellisten sopimusmääräysten soveltamiseen välillisesti vaikuttavana artiklan määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Näin ollen sopimus voidaan hyväksyä yksinkertaisella äänen

enemmistöllä, ja ehdotus sen voimaansaatamiseksi hyväksyä tavallisen lain säätämistäjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan hallituksen ja Liettuan tasavallan hallituksen välillä kansainvälisestä maantieliikenteestä Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 1998 tehdyn sopimuksen.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Liettuan kanssa kansainvälisestä maantieliikenteestä tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 1998 Suomen tasavallan hallituksen ja Liettuan tasavallan hallituksen välillä kansainvälisestä maantieliikenteestä tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Sopimuspuolten toimivaltainen viranomaisen voi luovuttaa toisen sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle tietoja, jotka koskevat liikenteen harjoittajan tekemiä sopimusrikkomuksia ja niistä liikenteen harjoittajalle seuranneita toimenpiteitä.

3 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 6 päivänä helmikuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri Johannes Koskinen

Liite

SOPIMUS

SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA LIETTUAN TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ KANSAINVÄLISESTÄ MAANTIELIIKENTEESTÄ

Suomen tasavallan hallitus ja Liettuan tasavallan hallitus, jäljempänä sopimuspuolet, ottavat huomioon maiden kahdenvälisen suhteiden myönteisen kehityksen, pyrkivät edistämään maiden välisen maantielikenteen ja niiden alueiden kautta kolmansiin maihin suuntautuvan kauttakulkuliikenteen kehitystä ja ovat sopineet seuraavaa:

1 Artikla

Tämän sopimuksen mukaisesti sopimuspuolten liikenteenharjoittajilla on oikeus harjoittaa kansainvälistä maantielikennettä molempien maiden välillä tai niiden alueiden kautta.

2 Artikla

1. Ilmaisulla "liikenteenharjoittaja" tarkoitetaan luonnollista tai oikeushenkilöä, joka on sijoittautunut sopimuspuolen alueelle ja kyseisessä maassa laillisesti hyväksytty harjoittamaan kansainvälistä henkilö- ja tavaraliikennettä maanteillä vuokraa tai palkkiota vastaan taikka omaan lukuun asiaa koskevien kansallisten lakien ja määräysten mukaisesti.
2. Ilmaisulla "ajoneuvo" tarkoitetaan moottoriajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää, jossa ainakin vetävä moottoriajoneuvo on rekisteröity sopimuspuolena olevassa maassa ja jota käytetään yksinomaan henkilöiden tai tavaroiden kuljettamiseen maantiellä.
3. Ilmaisulla "henkilökuljetukseen tarkoitettu moottoriajoneuvo" tarkoitetaan moottorivetoista ajoneuvoa, jossa on yli 9 istuinpaikkaa kuljettajan istuin mukaan lukien.
4. Ilmaisulla "säännöllinen liikenne" tarkoitetaan tietyn taajuista henkilöiden kuljettamista reiteillä, joilta matkustajat voivat nousta kyytiin tai jäädä pois kyydistä etukäteen määrätyillä pysähtymispaikoilla.
5. Muutoin tässä sopimuksessa sovelletaan kansainvälisten sopimusten ja YK:n alaisen sisäliikennekomitean määritelmiä.

3 Artikla

Henkilökuljetukseen tarkoitetuilla moottoriajoneuvoilla sopimuspuolten alueiden välillä tai niiden alueiden kautta kolmansiin maihin harjoitettava säännöllinen henkilöliikenne on luvanvaraista.

Matkustajaliikenne, säännöllistä liikennettä lukuun ottamatta, ei ole luvanvaraista.

Lupahakemuksessa on oltava seuraavat tiedot: ajoreitti, aikataulu ja liikennöintikausi.

4 Artikla

Tavarankuljetukset molempien maiden välillä tai niiden alueiden kautta kolmansiin maihin, lukuun ottamatta tämän sopimuksen 5 artiklan mukaisia kuljetuksia, ovat luvanvaraisia.

Lupaa saa käyttää ainoastaan se liikenteenharjoittaja, jolle lupa on myönnetty. Lupa koskee yhtä moottoriajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää (auton ja puoliperävaunun tai varsinaisen perävaunun yhdistelmä), riippumatta siitä, missä maassa autoon kytketty puoliperävaunu tai varsinainen perävaunu on rekisteröity.

Kuljetukset toisena sopimuspuolena olevan maan alueelta kolmanteen maahan vaativat erityisluvan.

Sopimuspuolten toimivaltaiset viranomaiset sopivat vuosittain lupien määrästä vastavuoroisuuden perusteella.

5 Artikla

Lupia ei kuitenkaan vaadita:

- kotitalouksien muuttotavaroiden kuljetukseen
- hautajaiskuljetukseen
- messu- ja näyttelytavaroiden ja -varusteiden kuljetukseen
- urheilutilaisuuksiin tarkoitettujen kilpaeläinten, moottoriajoneuvojen ja muiden tavaroiden kuljetukseen
- teatterilavasteiden ja -tarvikkeiden sekä soitinten kuljettamiseen ja radio- ja televisio-ohjelmien tai elokuvien tekemiseen tarvittavien laitteiden ja välineiden kuljetukseen
- rikkoutuneiden ajoneuvojen kuljetukseen
- lääkintäkaluston ja luonnonkatastrofien yhteydessä tarvittavan ensiapumateriaalin kuljetukseen

Myös muiden kuljetuspalvelujen osalta voidaan myöntää poikkeus lupavaatimuksesta sopimuspuolten toimivaltaiten viranomaisten niin sopiessa.

6 Artikla

Jos kuljetuksessa käytettävät mitat tai painot poikkeavat toisen sopimuspuolen alueella sallituista rajoista, tarvitaan kyseisen sopimuspuolen toimivaltaisen viranomaisen myöntämä erityislupa.

7 Artikla

Vaarallisten aineiden kuljetuksissa Suomen alueella noudatetaan vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä kuljetuksista tehdyn eurooppalaisen sopimuksen (ADR) määräyksiä.

8 Artikla

Maantiekuljetuksissa on noudatettava sen sopimuspuolen, jonka alueella kuljetus suoritetaan, lakeja ja määräyksiä.

9 Artikla

Sopimuspuolen liikenteenharjoittajat eivät saa harjoittaa henkilö- tai tavaraliikennettä toisen sopimuspuolen alueella, jollei toisen sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset ole antaneet tähän suostumusta.

10 Artikla

Sopimuspuolten toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava toisilleen tätä sopimusta vastaan tehdyistä rikkomuksista sekä toisen sopimuspuolen liikenteenharjoittajia vastaan määrättyistä seuraamuksista.

11 Artikla

Tässä sopimuksessa tarkoitettu sopimuspuolten toimivaltainen viranomainen on:

- Liettuan tasavallassa: liikenneministeriön tieliikenneosasto
- Suomen tasavallassa: liikenneministeriö

12 Artikla

1. Sopimuspuolet asettavat sekakomitean, joka vastaa tämän sopimuksen määräysten täytönpanosta.
2. Sekakomitea kokoontuu toisen sopimuspuolen pyynnöstä vuorotellen sopimuspuolten alueella.
3. Tämän sopimuksen soveltamistulkintaa koskevat asiat ratkaistaan välittömin neuvotteluin edellä mainitun sekakomitean kokouksessa.

13 Artikla

Tämä sopimus ei vaikuta muista sopimuspuolten tekemistä kansainvälisistä sopimuksista, joiden osapuolia ne ovat, johtuviin oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

14 Artikla

1. Tämä sopimus tulee voimaan kolmekymmentä päivää sen jälkeen, kun sopimuspuolet ilmoittavat vastavuoroisesti molemmissa maissa tarvittavien oikeudellisten toimenpiteiden täytämisestä.
2. Tämä sopimus on tehty yhdeksi vuodeksi ja se uusitaan ilman eri toimenpiteitä yhdeksi vuodeksi kerrallaan, ellei jompikumpi sopimuspuolista ilmoita kirjallisena toiselle sopimuspuolelle viimeistään kolme kuukautta ennen päättymispäivää aikeestaan lakkauttaa sopimus.

15 Artikla

Liettuan tasavallan ja Suomen tasavallan ministeriöiden 22. maaliskuuta 1992 allekirjoittama kansainvälinen tieliikennesopimus on voimassa tämän sopimuksen ensimmäiseen voimaoloopäivään.

Tehty Helsingissä 9 päivänä marraskuuta 1998 kahtena suomen-, liettuan- ja englanninkielisenä kappaleena, ja kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Jos tämän sopimuksen määräyksistä syntyy eri tulkintoja, etusija annetaan englanninkieliselle sopimukselle.

Suomen tasavallan
hallituksen puolesta

Liettuan tasavallan
hallituksen puolesta